

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Januar

Årgang 78 . Nr. 1

1993

Sorø Torv 1901.

*Foto af P. Elfelt indsendt af Piet van
Deurs (1945).*

Refleksioner over Danmarks nej den 2. juni 1992

Af Morten Juel Christoffersen (S 60)

Da Soranerbladet blev grundlagt i 1916, udtryktes dets formål således: Det skulle være et periodisk skrift, som kunne optage alle meddelelser under vidt forskellige former af oplysende, underholdende og berettende art, som gamle soranere havde lyst til at meddele gamle skolekammerater.

Denne målsætning er stadig gyldig! Det er yderst sjældent, at der kommer artikler med politisk indhold, men det er sket nu. Læs her, hvad en af de yngste gammelso- ranere mener om Danmarks nej til EF den 2. maj.

ÅRGANG 1990 HAR ORDET.

Red.

Kære gammelso- ranere. Det I her skal læse drejer sig hverken om anekdoter fra en fjern tid eller om soranske bygninger eller personligheder eller om frokoster på Prag - nogen vil måske endda hævde, at det følgende slet ikke har noget med Sorø at gøre; men til disse vil jeg sige: Der tager I grueligt fejl! Vores fremtid i EF har måske ikke direkte noget med Sorø at gøre; men det har noget med Verden at gøre, det har noget med Europa at gøre, det har noget med Danmark at gøre, det har noget med Sorø at gøre, det har noget med os alle at gøre.

Der er netop indgået et forlig i Edinburgh, som man læser om i aviserne, og det er uhyggeligt vigtig for både soranere, Sorø, Danmark, Europa og Verden, at vi siger JA til dette forlig; men hvad var det egentligt, vi sagde nej til den 2. juni, og hvorfor sagde vi nej? Hvad var det for nogle overvejelser, der lå bag nej'et - lå der overhovedet nogle overvejelser bag?

Traktatens egentlige indhold synes druknet lidt i den offentlige debat - nok mest på grund af, at forskellige partier - og i særdeleshed Fremskridspartiet - har ført en noget forvrøvet kampagne. F.eks. var et af hovedpunkterne i fremskridts-

partiets program, at EF's administrations- omkostninger beløber sig til 20 mia. svarende til 55 kr. pr. indbygger og 77 kr. efter en 40 % stigning. 20 mia. plus 40 % - det lyder umiddelbart af meget, men hvis vi sammenligner dette beløb med den offentlige administration i Danmark, kan vi se, at det ikke er et tilfælde, at der i hele EF's administration kun er ansat lige så mange mennesker som i Århus Amtskommune - De generelle offentlige administrationsomkostninger pr. indbygger i Danmark var ifølge Danmarks statistik i 1990 - 3.170 kr. eller næsten 20 mia. kr. i alt.

Det er denne type populistiske indlæg, som har præget debatten - og stadigvæk præger den. Man har snakket meget om fiskere og om landmænd; men det paradoksale er, at disse to grupper overhovedet ikke er indeholdt i traktaten.

Maastricht-traktaten indeholder mange nye ting. Fra at være en økonomisk union fører Maastricht os et stort skridt videre hen imod en politisk union.

Her skal de vigtigste ændringer rides op:

Traktaten giver Europaparlamentet magt i EF's lovgivningsproces og mere kontrol med administrationen, men det er stadig EF-landenes regeringer, der har det sidste ord. I artikel 189 B i traktaten står der, at Europaparlamentet kan forkaste en fælles holdning - og det er noget nyt. Dette gælder dog kun indenfor nogle afgrænsede områder, som jeg ikke skal komme nærmere ind på.

ØMU'en betyder, at EF-landene er enige om at arbejde sammen om en stabil økonomisk fremgang. Vores penge skal ikke svinge i værdi overfor andre valutaer. Sidst i 1990'erne indføres ECU som ny pengeenhed, men det bliver sandsynligvis muligt at bevare nationale sedler og mønter - så det bliver altså ikke Jaques Delors, der kommer til at pryde vore 1 kroner.

Den første fase af ØMU'en befinder

EF-landene sig allerede i nu. Den anden fase skal starte 1. januar 1994 og fungere som en læreproces frem mod den tredje fase, hvor valutaerne skrues helt fast, ECU'en indføres, og den nye europæiske centralbank bestemmer renten, penge-mængden m.v.

Målet er, at EF-landene skal føre en mere fælles udenrigspolitik og på længere sigt også forsvarspolitik. Med traktaten skal vigtige beslutninger stadig træffes i enighed. EF får en militær arm i den vest-europæiske union WEU, som Danmark ikke er medlem af. Det skal i WEU, som der står i artikel J4 i traktaten, både være muligt at udarbejde og iværksætte unionsaktioner.

EF vil med traktaten gøre mere for at harmonisere industripolitikken i Europa og bekæmpe de mange handelshindringer, som stadig findes indenfor EF.

Der skal indføres fælles EF-regler om indvandring og asyl. Nogle af årsagerne til dette er, at det virker urimeligt, at en flygtnings chancer for at få asyl, afhænger af, hvilket land vedkommende kommer til først, og at EF-landene står overfor et kæmpemæssigt indvandringspres. Specielt det store indvandringspres fra Østeuropa og Nordafrika er der her tænkt på. Der står idag 18 mio. mennesker og banker på døren disse to steder, samtidig med at 11 mio. af deres landsmænd allerede opholder sig i et EF-land - legalt eller illegalt. 2/3 af Afrikas befolkning er under 35 år i dag, og man regner med, at der om 50 år vil være 8,5 mia. mennesker på jorden - i dag er der 3,7. Så det er helt nødvendigt med en fælles politik på dette område - også selvom Fremskridtspartiet mener, vi sagtens kan løse problemerne selv.

På miljøområdet vil traktaten medføre, at der på langt de fleste områder indføres flertalsafgørelser. I den folkelige udgave hedder det jo, at forurening ikke respekterer landegrænser, derfor medfører traktaten også øget forureningsbekæmpelse landene imellem.

Folkeafstemningen om dansk ratifikation af Maastricht-traktaten var den tredje

afstemning om det danske forhold til EF og til EF's fremtidige udvikling. Den 2. oktober 1972 bestemte vi os som bekendt for at tiltræde EF-samarbejdet, og den 28. februar 1968 tog vi igen stilling til et EF-spørgsmål - den gang var spørgsmålet dansk ratifikation af Den Europæiske Fællesakt - bedre kendt som EF-pakken.

Sammenligner man resultaterne fra de tre afstemninger, kan man se, at der nok er stort dansk flertal for medlemskab af EF - det skal bare ikke være alt for forpligtende. De to gange, hvor vi har stemt om en styrkelse af EF-samarbejdet, har en større og større andel af danskerne sagt fra.

I øvrigt kan det her indskydes, at det jo fra Fremskridtspartiets side er blevet fremført, at EF ville komme til at ligne det gamle Sovjet med verificering af traktaten. Det viser mere om Fremskridtspartiet, end det gør om traktaten. De fleste samfundsforskere er enige om, at en af grundene til, at det gik så galt, som det gik i Sovjet, var, at når de gennemførte økonomiske reformer, glemte de samtidig at gennemføre politiske, og det er jo netop det modsatte, Maastricht-traktaten indebærer.

Sammenhængen mellem indkomst, uddannelse og tilslutningen til Maastricht-traktaten er klar og entydig - jo højere indkomst en vælger har, jo større er sandsynligheden for, at vedkommende har stemt ja. (Kilde: Jyllands Posten 15/6-92).

En nærliggende fortolkning kunne være at pege på de lave sociale klassers generelle mistillid til det politiske system - og som én udtrykte det: »De afmægtige synes i forvejen, at Christiansborg ligger langt væk - tænk så på, hvor langt de må synes, der er til Bruxelles«.

Hvis man mere kvalitativt ser på nej'et, kan man sige flere ting. For det første har Danmark og danskerne svært ved at tilpasse sig til det at være europæer. For mange danskere går grænsen for, hvad vi betragter som ligesindede et sted midt i Tyskland. Syd for denne grænse går folk i

lederhosen og taler uforståeligt. Vi ser næsten for os, at en stor italiener står med fingrene dybt nede i den danske statskasse, så han kan hjælpe alle de små ineffektive italienske bønder til at overleve på vores bekostning. - Og vores sommerhuse - tænk hvis tyskerne pludselig ejer hele områder af Danmark, hvordan skal det så gå? Selvfølgelig glemmer vi her et øjeblik, at en dansker betragter det som en folkeret at eje et vinslot i Frankrig eller en bungalow på den spanske solkyst. - Det synes i det hele taget tydeligt, at danskerne ikke mener, at internationale forhold og udviklingen i disse har nogen særlig betydning for det danske samfund. Vi tager fuldt og helt stabilitet i Europa som givet, hvilket nok til dels hænger sammen med, at vi i Danmark ikke har oplevet nogen voldelige konflikter på nært hold siden 1945.

Fra unionsmodstandernes side har man gang på gang fremført, at det vil være et stort problem at indtræde i en union, fordi det vil betyde, at de svage i vort samfund bliver svagere. Det mener jeg er forkert. I hvert fald vil de blive endnu svagere udenfor unionen. De såkaldte svage er afhængige af nogle overførelsesindkomster, som kun kan skabes i et højproduktivt samfund, og det tror jeg ikke, man kan opretholde udenfor unionen.

Ved afstemningen den 2. juni deltes befolkningen i 2 lejre. En som ønskede at fastholde en samfundsmodel, hvor den størst mulige omfordeling af landets indkomster bevares. Og en anden - mindretallet - som ønskede en udvikling af samfundsmodellen, så der skabtes et grundlag for den videre produktion af velfærd.

Det er en stor del af den første gruppe - nemlig de som modtager deres indkomster fra de offentlige budgetter, der skal bringes ind i fællesskabet igen - og vel at mærke derind, hvor vi ikke blot er sammen om at fejre fodbold-landsholdets triumfer.

Min helt klare holdning er, at nej'et den 2. juni var en pinlig tilkendegivelse af, at vi i Danmark ikke kan klare det ansvar,

der følger med, når man træder ind i et fællesskab - man kan ikke blot høste alle fordelene og så melde fra, når regningen skal betales, så hvis man i Danmark tror, at man kan sidde og forme sin egen lille verden, så skal man tro om. Verden er i dag så kompliceret at leve i, at man kun kan løse problemerne på internationalt plan - og det er jo vanvittigt at sende det signal til den øvrige verden, som vi sendte den 2. juni - vi erkender problemerne - vi vil bare ikke være med til at løse dem.

Med venlig hilsen

Morten Juel Christoffersen,
student 1990,

HA-studerende v/Handelshøjskolen
i Århus,

Chr. Wærums Gade 23,
8000 Århus C.

**Datidens charme,
nutidens boligkomfort med...**

**FROVIN dannebrogsvinduer
FROVIN palævinduer
FROVIN koblede vinduer og døre**

frovin
vinduer og døre

Ellemosevej 5 A
Ugerløse
DK-4400 Kalundborg
Tlf. 53 50 41 41
Telefax 53 50 40 21

Soransk Samfund – Om at være medlem

Under julefrokosten den 3. december 1992 lå jeg til Rigshospitalet til undersøgelse. – Dagen efter modtog jeg en hilsen fra frokostmødet, underskrevet af 26 kammerater.

Jeg blev glad og er taknemmelig.

Personlig indledning

Efter min kones død i juni 1992 gik min hjerne på en underlig måde i »baglås«. For andre kunne jeg synes at være mig selv, og dog var jeg lammet. Jeg led af konstant hovedpine og træthed og trængte til megen søvn. – Jeg kunne intet overkomme, idet »min beslutsomhed druknede i gustent overlæg«.

Så for to måneder siden syntes den indsigtsfulde hospitalslæge, som har fulgt mig, siden jeg havde et anfald af partiel epilepsi i februar 1991, at tiden for mig var inde til psykologisk behandling af lammelsen og anviste en vej. Den har jeg så fulgt og har erkendt ikke at være noget specielt tilfælde i »bearbejdning« af sorg, men blot et eksempel blandt andre.

D.v.s. jeg forventer snart at komme i arbejde.

Soraner forbliver man

I skoletiden kendte den enkelte, udover sine klassekammerater i hver årgang blot få ældre og færre yngre. Efter skoletiden varierer sammenholdet mellem klassekammerater. – I min årgang, 1927, var det godt, lige indtil det begyndte at blive brudt af det med alderen tiltagende frafald.

Frokoster

På tværs af årgange har alle klassekammerater imidlertid lejlighed til jævnligt samvær, nemlig til frokostmøde den første torsdag i hver måned kl. 12,00 og til ca. 14,00 på Café Prag.

Deltagelsen varierer og er størst, når der bydes på foredrag. Vi skal nemlig være mindst 15 for at slippe for at betale værten, i øvrigt rimelige, 300 kroner.

Der kommer selvfølgelig fortrinsvis pensionister / rentierer og kammerater, som selv disponerer over deres tid, og så heldigvis og i stigende antal kammerater, også piger, af de yngre og yngste årgange. – De fem yngste årgange får et tilskud på 50 % af frokostprisen!

Og endelig: Kammerater, uden forpligtelse om eftermiddagen, kan fortsætte samværet på en anden Café, som ligger skråt overfor Café Prag. Der nydes »en stille øk«.

Årsfest

Første lørdag i efterårsferien er der en festlig begivenhed med et fast program.

Tilslutningen har selvfølgelig skiftet med de ældre årganges fællesskabsfølelse. »Runde årgange« bliver fejret.

Privatliv

Soranere uanset årgang mødes i erhvervs- og privatliv og kommer let på bølgelængde. Jævnlig opdages de i hinandens vennekreds med tilkomst af ægtefælle.

Jeg var glad for at gå i skole i Sorø og er glad for livet igennem at have været Gamme Soraner.

Dan Fink (S 27).

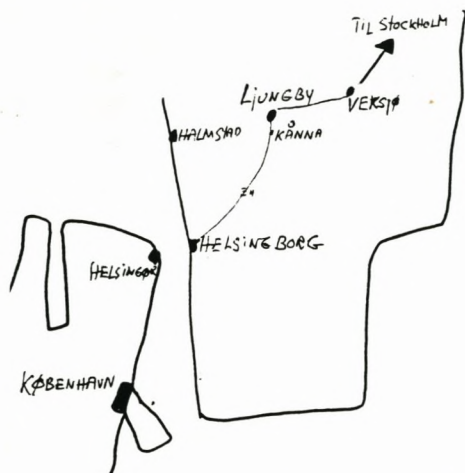
SAAB
Oldtimers
Specialbiler

SAAB 96 og 99
totalrenoveres
og
sælges med garanti

NIELS THIELE
Automobiler
3660 Stenløse
Tlf. 42 17 00 72

Rejse til Ljungby i Småland

Af Kurt Bresson.

Himlen over Sverige i september er lys, blå, kølig. Ingen vind bevæger vimplen. Granerne står tyste. Her høres intet. Verden er gået i stå.

På grusvejen gennem skoven vandrer en elg sindigt, står stille og ser. Så lunter den ind og skjuler sig som i et fixerbillede.

I de svenske skove med ryddede pletter til svagt landbrug, små røde stugor, her tales også dansk. Egentlig er der kun dette at se i gentaget uendelighed spredt blandt små søer, spredt og gemt, som kommer man til små afgrænsede riger eller stammesamfund, hvor flere har samlet sig og er bosatte i fred. Sandsynligvis, bortset fra skellefjeder og familiekrångel, hvor fædre og sønner ikke taler til hinanden i 20 år, selv om de kun bor 100 m fra hinanden. Livet er langt og tiden. De fleste har TV-antennener for at slå tiden ihjel. Nogle bruger tiden, de kløver brænde eller maler husene med finskrødt, med hvide vindueskarme, pelargonier i vinduerne. En kat smyer sig rundt væggen i solen.

Er det sandt, at jorden er rund og roterer?

Ikke altid har der været idyl i der svenske skove. For nogle år siden udgav en svensk landmand en knapt 5 cm tyk bog, der handler om den tid, hvor svenskerne

kom nordfra til Småland og Skåne for at jage danskerne ud og selv erhverve sig de gode landbrugsområder i syd. Det er i vore forhærdede tider ikke vanskeligt at forestille sig al den gru (de spiddede folk på pæle og satte dem op langs vejkanterne), forfatteren fortæller om – side op og side ned. Som vi ved var fortsvenskningen af denne sydlige del af landet særdeles effektiv på kun 25 år, og i dag er der kun en miniortet, der flager med de skånske gul/røde farver.

Småland var et grænseland, hvor guerrillaer færdedes, her kaldet Snaphaner. Gøngehøvdingen Svend Poulsen var en af dem. Dette var i 1600-tallet.

For noget over 100 år siden led befolkningen nød, så de i tusindtal måtte udvandre. Efter dem stod tomme torp, de små røde stugor, som man nu ser pudset op til feriehus. Langsomt øges den dansktalende befolkning igen i disse lande, men lever nu i fred og fordragelighed med deres helsvenske naboer. Fortiden er gemt – men ikke helt glemt.

Jeg tog mig en cykletur ad ubefærdede skovveje for at mærke de store afstande, den tætte ensomhed i skoven og dens uhygge. Hvem kunne se, om der stod en gal svensker bag et træ med sin karabin og sigtede. Ikke længe før havde der været en mordbrænder, som huserede. 2 ældre mennesker var brændt inde. Man fandt kun deres gebisser.

Her er ikke længere bjørne og ulve, kun elgen kan være farlig i brunsttid, eller når koen kommer med sin kalv. Men her er hugorme så tykke som cykelslanger. Man skal blot larme, så siver de bort lige så bange som du selv. Langt fremme krydser vejen over en bred å. Det er Lagan, som forbinder indlandet med havet mod vest.

For 1000 år siden, og længe før, sejlede folk op ad floden og fandt et godt område for køer og får her udenfor Ljungby i Kånna. Her ser man nu deres gravhøje og spor efter husene, sådan som vi også kender fra arkæologiske områder andre steder i Norden. Hvad tænkte disse jernalder-

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 77 . Indholdsoversigt

1992

*Navnebøgen er ikke, hvad den har været.
Sv. Gerner Andersen (foto).*

Indholdsoversigt 1992

77. årgang

Januar

Rustale ved årsfesten, Thyge Winther-Jensen (S 54)	3
Brevkassen, Nye tider (Bjørn Brunstad (45)	5
Paul Rantzau (R 37): Stjernehimlen til enhver tid af Dan Fink	7
Esther Stevns Hansen in memoriam af G. Goeskjær	8
Soranerfest hos Daddys	9
Soransk Samfunds legater	10
Runde fødselsdage januar	10
Soranske dødsfald	11

Februar

Cricketspillet i Sorø 1866 af Sophus Hauberg (S 1867)	15
Stien rundt om Sorø sø af red. ...	18
Thorkild Kjærgaard (S 63), Den Danske Revolution 1500-1800, en økologisk tolkning (disputats) .	19
Brevkassen om årsfesten (Otto Hagemann (S 29)), Aton Andersen (R 33) om rektor Bohn	20
Bravo Mimrelund (Per Salling) (73)	20
Holbergs fødselsdag fejredes i Bruxelles (Tom Feilberg)	21-22
Holbergs fødselsdag fejredes på Fyn (Erik Lind)	31
Tomatsuk og fejlfarver (K. Holst Andersen) (S 54)	22
Julefrokost december (Paul Rantzau) (R 37)	25
Nytårsfrokost af samme	26
Runde fødselsdage i februar	26

Marts

Forsidebillede af Finn Harlang (R 45)	31
125 år efter - Cricket i Sorø (Flemming Balstrup) (S 48)	31
Fra tåbernes rige (Henrik Lund, (S 84) m. fl.)	36

Cabaret på Sorø Akademi af Arne Gjerum	37
Lektor Halfdan Beck	37
Finn Harlang, nekrolog af Ib Juul (S 47)	38
Operation Gensyn Sorø Akademi 1942-92 (Alex Herreborg)	39
Hvad er en soraner? af Otto Wilhelm Sommer (S 37)	40
Frokost 6. februar	41
Runde fødselsdage	42
Soranske dødsfald	43

April

Forsidefoto af lektor J. Molde ...	
Soransk Samfunds regnskaber for 1991	47-54
Indkaldelse til generalforsamling .	55
Det Lyngbeckske Soranerlegat ...	55
Lektor Molde, nekrolog af lektor Jan Wiuf	56
Stiftelsen Sorø Akademis bestyrelse efter det ny fundatstillæg ...	57
Bikuben Sorøs Fond giver 2 mio. kr. til Sorø Kunstmuseum	57
Frokost i marts (Per Salling) (73) .	58
Runde fødselsdage	59
Soranske dødsfald	59

Maj

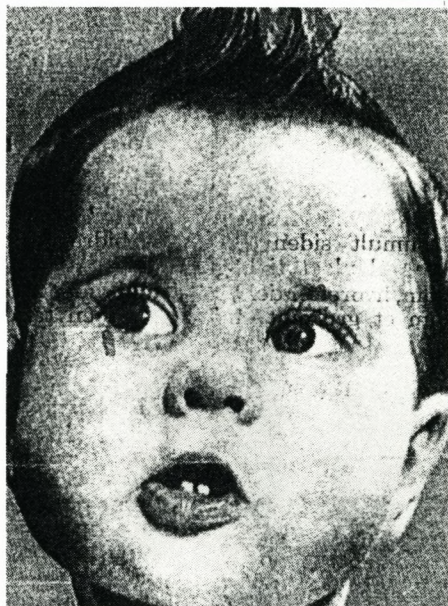
Ny fundats for Stiftelsen af Rektor	63
Rejse til Levanger af Kurt Bresson (S 45)	64
Hvor kommer skolens alumner fra?	66
Frokosten i april	67
Niels Dragon, en »gyser« af B. S. Ingemann	68
Jysk batøk	69
B. S. Ingemann og Grønland af P. Waagstein (S 31)	69
Lidt om de knapt så gamle, af	

Mette Birkedal (86) og referat af Trille Hagemann (84)	71	Oktober	
Tersløsegaards fremtid truet (ved Ole Linnemann Schmidt)	72	Forsidebillede lektor Marcus Pedersen 100 år	
Ny fundats for Stiftelsen Sorø Akademi (den fulde ordlyd)	73	Jørgen Holgersen Rosenkrantz, hofmester ved Sorø Akademi	110
Runde fødselsdage	74	Lektor Marcus Pedersen 100 år, af Arne Østergaard (S 29)	111
Soranske dødsfald	75	Svend Egede Glahn 100 år	112
		Knud Hauerslev (R 23), en forsker med verdensry af Dan Fink (27)	113-15
Juni		Vandløbsballaden 1935 af Otto Vilh. Sommer (S 37)	116
Skolens ny præsentationsvideo vises for interesserede	79	Operahus på Langeland (om Vincents Steensen Leth) (S 56)	117
400 årig kostskole indstiller sig på fremtiden af Rektor og Thomas Petersson		Tale for 3ns 1967 af Jan Wiuf ...	118
Ih, hvor forandret (om den nye video)	80	Frokost i maj (Klaus Runge) (87)	118
Referat af generalforsamling	81	Augustfrokost (Klaus Runge)	119
Forslag til mindeanlæg for Absalon af Dan Fink (S 27)	83	Indbydelse til årsfest	120
Om Hauchs Samling i Sorø, en replik af Hemming Andersen		Fynsk batøk af Jørgen Pedersen (S 55)	120
Soranske penne	86	Aage Krebs in memoriam af P. O. P.	122
Sorø Amtsmuseum mindeudstilling for fru Ingemann	88	Runde fødselsdage i oktober	122
Runde fødselsdage	89	Soranske dødsfald	123
Runde fødselsdage juli og august .	90		
Soranske dødsfald	91	November	
		Forsidebillede i farver, Mar strands portræt af Ingemann	
		Tale ved årsfesten af Elisabeth Uldall Pelch (S 62)	126
August-september		B. S. Ingemannselskabet stiftet (af Elna Bækdorf)	129
Rektors dimissionstale	95	Rektor P. H. Bohns kostskoletanker fra 1943	130
Indbydelse til årsfest	95	Farveannonce på midtersiderne.	
Program for dimissionen	98	Merete Hjortsø synger Peter Heises Dyvekesange og Ingemanns morgen- og aftensange	132-33
Legater ved dimissionen	97	Bent Bryde Nielsen (S 57)	135
Gaver til skolen	99	Et netværk af gammelsoranere af Jan Toftegård Jensen (S 88)	135
To lærere dimitteres (Goeskjær og Hemming Andersen)	99	Sorø Akademis Bygningers historie, 3. oplag	135
Operation gensyn 1992 af Alex Herreborg (R 42)	100	Torben Andersen død. Nekrolog af Gregers Bagger	136
Junifrokost (Klaus Runge)	103	Brev fra Krudtpeter	138
Åbent Hus på S. A. den 5. september	103	Soranerfrokoster	138
Vi savner et Ingemannselskab af Elna Bækdorf	104	Runde fødselsdage november	138
Jørgen Villy Bransmark (S 33).		Soranske dødsfald	139
Nekrolog af B. Fyhr Johansen ...	105		
Runde fødselsdage september ...	106		
Soranske dødsfald	107		

December

Forsidefoto Svend Clausen (S 25)	
Ærkesoraneren Svend Clausen er død	142
Vellykket årsfest 1992 af Per Salling	143
Soransk Samfunds legater	144
Ingemanns esoteriske viden af Vagn Predbjørn Jensen	145-50
3 g'ernes Holbergaften i Det kgl. Teater af Red.	151
Bengt Rønhof (R 41) skudt af tys-	

kerne den 12. april 1945	151
Runde fødselsdage	152
Jul i Sorø 1992	152
Julegaveideer til soranere	153
Søgade 7 c, Fru Dannemands hus til leje	153
Oktoberfrokost	154
Gammelsoraner cricketkamp blev aflyst	154
Novemberfrokost (Saxtorph)	155
Soranske dødsfald	155

ene kone er mere sladdervorn end den anden. Hvad handler sladdereren om? Jo, blandt andet om, hvorvidt den kære, gamle Corfitz nu KAN være far til barnet? Den smække, unge musiklærer har jo haft sin hyppige gang i huset ...

Kvaksalver, læge, sandsiger, kloge koner, lærde advokater og vidtløftige officerer gør deres til at øge tumulten - alt imens den kvikke tjener Troels og hans allierede styrer løjerne fra sidelinien. Som altid hos Holberg.

Holberg? Siger han os noget i dag? Kære venner, der svar på spørgsmålet, når en stor flok elever og lærere på Sorø Akademi spiller Holbergs Barselstuen den 4., 5. og 6. februar 1993 i Sorø Akademis Festsal kl. 20. Entreen er 30 kroner.

Med venlig hilsen

Arne Gjerum.

Årets skolekomedie på Sorø Akademi

Velkommen i Barselstuen! Velkommen hos den københavnske bedsteborger Corfitz og hans unge kone, der gerne vil hvile ud efter vel overstået barsel. Sikke et par. Han er 70, og hun er 17. Hvilen er det så som så med: den nyfødte vræler i vuggen, mens en stadig strøm af barselgæster invaderer det Corfitzske hus. Fra Anne-Kandestøbers til Gedske Kløkkers - vi kender alle disse skøre kvindfolk fra Holbergs dejlige komedie, skrevet i 1722-23. Den

Soranerbiografier

1584 - 1960

fire bind indbundet 600 kr.

Send check til kassereren

Portofri tilsendelse

1584-1737 kr. 175

1747-1800 kr. 75

1822-1900 kr. 200

1901-1960 kr. 150

mennesker om livet? En del tror man, man ved. Solen og frugtbarhedskult bestemte den daglige rytme. En ung jomfru måtte ofres. Hvordan sikrede de sig, at hun var jomfru. Jo – de må jo have kigget efter, vil den realistiske sige, ret ud have vendt bunden i vejret på hende. En af de mest forbløffende ting, når man tænker efter, er netop denne mødomshinde, og hvad den har betydet og endnu betyder i mange landes kulturer. Rent praktisk for forplantningen er den jo en primær hindring og ulempe. Og kravet om genetisk renhed? Det var ikke blot noget, Hitler fandt på. Generationers opsummerede iagttagelser nedfældede sig i adfærdsnormer og regler for giftemål. Endnu må søkende ikke gifte sig med hinanden i vore samfund, og incestforhold i voksenalder, selv med begge parters billigelse, er obsolet, dvs. forbudt og strafbart. Sådan hænger fordome i. Enhver løsner af de strenge regulativer anses for opløsning og dekadence, som nedkalder Guds vrede med helvedes pinsler til følge. Hvis man eliminerer disse perspektiver, er det muligt, man opdager, at der egentlig ikke sker så meget ved det. Mennesker lever videre på deres måde, uden at genere andre særligt.

Sådan kan man også gøre sig på en cykeltur i de svenske skove, hvor man kommer forbi en kirke. Klokkerne hænger i stables for at minde om højtidsstunder. Her i Käanna har de kristne lagt deres bygning midt i jernalderssamfundet. De har givetvis også slået de gamle guder for panden, væltet sten med form som mandslem, fallossymboler. Nu om stunder rejser disse bautasten igen, de er ikke længere farlige, men ganske dekorative fortidsminder - nogle med et ærligt anatomisk svaj, men, siger kommunale kulturråder: Sådan har naturen selv dannet dem. Vær tryk ved det.

Tilbage til bysamfundet ses i Ljungby nogle træbygninger fra 200 år eller mer tilbage, bevaret af pietet som mursten omkring et torv.

Her har der været marked som den dag i dag, og her rejser majstang, også et seksualsymbol (kære Freud!), og her i nærheden af kirken stod sikkert både gabestok og skampæl. Stakkels piger, som kom i ulykke på grund af egoistiske mænd. Driften er Satans opfindelse i menneskelivet, det er forbandet snedigt at kæde dejlig kødets lyst sammen med arvesynden.

Heldigvis er dette et overstået kapitel hos os - er det?

Resten af byen her har det solide svenske borgerskab bygget, og de øger stadig på med kærnefamiliehuse, trimmede haver og udvendig idyl. Hvad sker der inde?

I et af dem hængte en mand sig trods det, at han havde alt, også råd. Det er altså heller ikke nok, hvis man er ulykkelig og ikke elsket.

Omkring byen vokser industricentre flittigt, stort afkast, ingen arbejdsløse.

På plastfabrikken tilvirker de dimser og ting til Bofors Våbenindustri til export VIA, som det hedder, via tredielande til nogen derude, hvor det ikke rager os, at de slår hinanden ihjel. Jo flere, jo bedre, så falder skatten i Sverige igen.

Hvorfor rejser man til Ljungby og kører rundt på cykel og ser og tænker?

Kurt Bresson (S 45).

GOD JULEGAVE

Kurt Bresson Rejser til ... udkommer som bog med ialt 16 artikler og tegninger for en pris: 125,- kr.

Bogen kan købes hos

*Netti Therp,
Skolebakkevej 18,
8305 Samsø.*

Navn _____

Adresse _____

bestiller herved bogen:
Kurt Bresson »Rejser til...«

Antal _____

Underskrift _____

Brevkassen

Årsfesten 1992 blev en dejlig oplevelse for os i året, som nu snart rinder ud. Derfor vil vi varmt opfordre årgang 45 til at være med i 1993. Så skal I bare se, hvordan man danser lanciers i dag, så gulvet og lysekronerne gynger.

Orgelkoncerten i kirken ved Knud Vad og Chorus Soranus var som altid stemningsfuld og en dejlig begyndelse. Middagen i top. Så sæt kryds i kalenderen og vær med i 1993.

Til sidst hjertelig tak til bestyrelsen og alle, som var med til at gøre det til en uforglemmelig aften.

Glædelig jul og godt nytår.

*Olaf Bruhns, René Mortensen,
Niels Thiele (45)
samt Inger og Tove.*

Soranske penne

På C. A. Reitzels forlag er udkommet:

Helge Haystrup (S 42) Augustinstudier IV, nadversyn og festforkyndelse.

Bogen er tilegnet: Min ungdoms lærere på Sorø Akademi Skole. Da kun titelbladet er fremsendt i fotokopi, er en nærmere omtale ikke mulig.

Kurt Bresson (S 45) Rejsen til ... udgivet af Netti Therp Samsø med støtte af Aage Krarup Linds Legat. Som en smagsprøve bringes Rejse til Småland, men i øvrigt vil Bressons forfatterskab være velkendt af Soranerbladets læsere, idet en del af denne bogs indhold har været trykt i bladet i de seneste år. Han kommer vidt omkring og oplever mangt og meget med åbent sind, livet op af provokerende tankevækkende knaldperler og forsynet med naivistiske tegninger. Benyt kuponen her i bladet, hvis du vil have bogen.

Per Salling (S 73) kom ihu, hvad en levetid er. Bogen om hans oldefar Søren Hanssen Salling. Borgens forlag, 1992.

Red.

Cand. mag.

med tysk som hovedfag og russisk som bifag tilbyder hjælp med interessante opgaver indenfor de to sprogområder.

Henvendelse til

Anette Petersen (S 71)

Lykkebækparken 100

4600 Køge/Ølby.

Telf. 53 66 26 07.

Ordensdekoration

Programredaktør Jan Piet Schönheyder van Deurs (1945). Ridder af Dannebrog den 9. novemebr 1992.

Fødselsdagslisten

Jeg debuterede med at redigere listen for november 1992.

Jeg er den tredje redaktør i løbet af ca. 1 år, hvorfor der må imødeses visse begyndervanskeligheder.

Arbejdet med at udarbejde korrekte lister lettes meget, hvis jeg modtager jubilæradresselister, meddelelser om soranske dødsfald og lignende ændringer.

Listen skulle gerne omfatte følgende fødselsdage for alle nulevende personer, som har eller har haft tilknytning til skolen som lærere eller elever: 50 år, 60 år, 70 år, 75 år, 80 år, 85 år, 90 år, 95 år, 100 år o.s.v.

Listen skulle gerne omfatte såvel medlemmer som ikke-medlemmer af Soransk Samfund.

Ønsker om *ikke* at blive omtalt i listen respekteres og noteres i »systemet«; men navne, adresser, o.s.v. vil jeg gerne altid informeres om.

Med venlig hilsen

Civilingeniør Poul Andersen,

*Jægerhusene 41,
2620 Albertslund.*

Telf. 42 64 50 70.

Runde fødselsdage Januar 1993

1. Universitetslektor, mag. art. Niels M. Saxtorph (f. 23, S 40), H. C. Ørstedes Vej 32, 1.tv., 1879 Frederiksberg C.
2. Arkitekt Knud Sparsø (f. 23, '40), Tranegilde Strandvej 45D, 2670 Greve Strand.
2. Tandlæge Jørn Stege (f. 23, S 41), Juulsøvej 276, Svejebak, 8600 Silkeborg.
3. Ingeniør Jørgen Schlawitz (f. 43, S 62), Vibelandsvvej 1, 3200 Helsinge.
4. Kontorchef Erik Havers-Andersen (f. 23, S 42), Tagensvej 30, 2200 København N.
5. Prokurist Jørgen Heller (f. 23, S 41), Sognegårds Allé 80, 2. tv., 2650 Hvidovre.
5. Gårdejer Hother Smith (f. 98, R 14), Aabenraavej 94, 6100 Haderslev.
6. Direktør Jorge Bollerup Hansen (f. 08, R 24), Bejar H 4 B, Arroyo de la Miel, Malaga, Spanien.
6. Cand. phil. Else Marshall (f. 33, S 51), s.k.a.: Bagsværdal 11, 2880 Bagsværd.
6. Disponent Ove Peytz (f. 33, S 51), s.k.a.: Rytterhaven 62, 3520 Farum.
6. Overlæge Hans Kofoed Rømer (f. 13, S 31), Sønderbakken 7, 9240 Nibe.
7. Direktør Jørgen Dalgaard (f. 33, '47), s.k.a.: Frennehave 12, 2970 Hørsholm.
12. Andreas Godske Holck Bruun (f. 43, S 63), ukent adresse.
13. Direktør, mag. scient. Jørgen Møller Christensen (f. 33, S 51), Skovbovej 19, 2800 Lyngby.
15. Akademiingeniør Jens Windeleff (f. 43, S 61), Lindebugten 52, 2500 Valby.
16. Civilingeniør Henri Brudzewsky (f. 33, S 51), Sjølundsparken 21, 3150 Hellebæk.
16. Assurandør Bent Knudsen (f. 33, R 49), s.k.a.: Vordingborgvej 2A, 4700 Næstved.
17. Søren Leslie Bransager (f. 43, S 61), ukendt adresse.
18. Lærer Flemming Seidelin Bilbo (f. 43, R 59), Tingerupvej 7, 4330 Hvalsø.
19. Konsulent, mag. scient. Peter Schiøler (f. 23, S 41), Akacievej 22, 2830 Virum.
20. Autoforhandler Erik Hassinggaard (f. 33, R 49), Nygårdsvej 43, 4500 Nykøbing S.
20. Overlæge Knud Aagaard (f. 18, S 37), Golfvängen 20, Gjesing, 6715 Esbjerg N.
21. Sales Manager Hans Juel-Jensen (f. 33, S 51), Rua Tomas Carvalhal 310, 04006 Sao Paulo S.P., Brasilien.
21. Karsten Peter Nørgaard (f. 43, S 61), ukendt adresse.
21. Søren V. Thomsen Raft (f. 43, S 62), P.O. Box 6185, FDR Station, New York, NY 10150, U.S.A.
22. Civilingeniør Knud Valdemar Jensen (f. 13, S 32), Brøndbyøster Torv 75, 2650 Hvidovre.
25. Dyrlæge Bent Madsen (f. 33, S 52), Engkarsevej 4, 5400 Bogense.
25. Lars Peter Fabritius Rasmussen (f. 43, S 63), ukendt adresse.
25. Kommandørkaptajn Helge Worm-Leonhard (f. 18, S 36), Rundforbivej 249, st. th., 2850 Nærum.
27. Professor, dr. med. Jens Chr. Christoffersen (f. 13, S 30), Charlotte Munks Vej 3, 2400 København NV.
27. Ingeniør Ove Hinding (f. 98. '14), Postbox 146, Ruva, Zimbabwe.
27. Ingeniør Jens Rasmussen (f. 43, R 60), s.k.a.: Edith Rodes Vej 79, 4700 Næstved.
30. Fru Marie Ohrt (f. 98, R 15), Solsikemarken 57, 2830 Virum.

S.k.a.: Sidste, kendte adresse.
Oplysninger og rettelser meddeles til civilingeniør Poul Andersen, Jægerhusene 41, 2620 Albertslund, telefon 42 64 50 70.

Runde fødselsdage Februar 1993

3. Handelsråd Sven-Aage Andersen (f. 23, S 41), s.k.a.: Piletoften 32, 3070 Snekkersten.
4. Steffen Johansen (f. 43, S 62), Uni-bank, Singapore Branch, 21 Collyer Quay 18-01, Singapore 0104.
4. Cand. polit. Jens Jørgensen (f. 33, '47), Strickersvej 2, 2300 Køben-havn S.
4. Konsulent Otto Vilhelm Sommer (f. 18, S 37), Priorvej 2, 3., 2000 Frederiksberg.
5. Journalist Leif Blædel (f. 23, S 42), Lerbjergvej 18, 4330 Hvalsø.
11. Cand. jur. Henrik Nordlien (f. 33, S 51), Bavnestedet 129, 3500 Værløse.
11. Fuldmægtig Richard Quirinus-Jensen (f. 08, R 25), Houmanns Allé 6, 1.th., 2400 København NV.
11. Vicekontorchef Kai Henry Westergreen (f. 18, R 34), Havsgårdsvej 5, 2900 Hellerup.
12. Jens Kristian Andersen (f. 43, S 61), ukendt adresse.
12. Ole Baasch (f. 43, S 62), Nabovej 12, Lindå, 8541 Skødstrup.
12. Godesejer, hofjægermester Peter Fabricius (f. 13, S 32), Gerdrupvej 137, 4230 Skælskør.
12. Dyrslæge Hans Henning Kofoed-Johnsen (f. 18, S 37), Agertoften 25, 2820 Gentofte.
13. Kontorchef, cand. jur. Niels Opstrup (f. 18, S 36), Dr. Priemesvej 5, 2.tv., 1854 Frederiksberg C.
14. Ebbe Stub Rasmussen (f. 43, S 61), ukendt adresse.

Soranske dødsfald Januar 1993

CHRISTIAN BRUHN (S 31)

25. juni 1912 – 25. november 1992

AXEL LIEBMANN (S 23)

2. januar 1905 – 28. november 1992

POUL ERIK KRUMM KNUTHSEN (S 57)

4. maj 1938 – 12. november 1992

Soranerfesten på Daddys er udsat indtil videre p.g.a. manglende respons på spørgeskemaet i nov. nr.

Christel Bladh.

MEDLEMSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 125,- i 1992. For medlemmer fra og med årgang 1984 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 75,-.

Soransk Samfunds kasserer:

Torben Juul Andersen
Kochsvej 16
1812 København F.
Telefon 31 24 85 24
Postgiro 4 00 17 10

Kontingent m.v.

SOR-data
Soransk Samfund
Kochsvej 16
1812 København F.

Giro 3 27 13 07

OBS – Årgang 92 er kontingentfri.

Adresseændring skal i Skandinavien ske til det lokale postkontor (udenfor Skandinavien direkte til kassereren).

OBS – BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland, Sverige og i Island fremsendes fortrykte girokort. Udlandssoranere bedes **indbetale kontingent i check, trukket på en dansk bank**, da Samfundet ellers må betale 30,00 kr. for at veksle en udenlandsk check. Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde u/ yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND

stiles til:

Formanden, advokat Niels Ulrik Kopp
Ny Kongensgade 20
1557 København V
Telefon 33 12 66 48

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
Tlf. 53 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Torben Juul Andersen
Kochsvej 16, 1812 København F.
Tlf. PRIVAT31 24 85 24.

Sorø Bogtrykkeri APS

Alleen 9, 4180 Sorø

Tlf. 53 63 05 75 – Fax. 53 63 51 75

ISSN 0903-1340

Adressændringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

BIBI BACHE

PARSBERGVEJ 50
2830 VIRUM

Indhønt tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK

Hovedvej 4
53 43 41 22

4400 KALUNDBORG

Slagelsevej 162
53 51 11 66

4500 NYKØBING Sj.

Autogården
53 41 11 22

– *Stedet vi mødes*

HOTEL POSTGÅRDEN

Leslie Christensen

Telf. 53 63 22 22

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. 53 63 01 25

Steen Harrsen
advokat (H)

Michael Abel
advokat (L)

Jens Klokhøj
advokat (L)

Finn Jørgensen
advokat (L)

Palle Andersen
advokat (H)

Advokatcentret
Havnepladsen 6
4300 Holbæk
Tel. 53 43 44 45
Fax 53 43 01 12
Giro 3 03 81 81

ADVOKAT

CENTRET